

4

Система допомоги для членів родин із дітьми з інвалідністю

Інформація для біженців з інвалідністю та їхніх родичів від проекту Empowerment Now та групи NOW! Nicht Ohne das Wir

Які права я маю в Німеччині?

Чимало біженців з інвалідністю та їхні родичі, опинившись у Німеччині, стикаються з серйозною проблемою: як їм отримати підтримку та допомогу? У них виникає безліч запитань щодо системи надання допомоги в Німеччині. Вони також хочуть знати, які права вони мають на отримання підтримки та допомоги. Але часто вони не можуть знайти жодної інформації про це рідною мовою.

Ось чому ми розробили шість інформаційних брошур дев'ятьма мовами. Вони містять інформацію про ваші права на отримання підтримки та про різні види допомоги. А також відповідь на питання про систему надання допомоги в Німеччині. «Яку інформацію я хотів(-ла) б отримати, опинившись у Німеччині?» Саме це питання було ключовим для нас під час укладання цих інформаційних брошур.

Ви не самотні!

У Німеччині є чимало консультаційних центрів. Тут ви можете отримати консультацію. Ви можете завжди розраховувати на підтримку!

Чому варто звернутися до консультаційного центру?

У консультаційних центрах вам допоможуть з оформленням заяви на отримання допомоги, а також у разі відхилення вашої заяви. Після консультації ви краще зрозумієте свої потреби та можливості, і зможете отримати відповідну допомогу.

Консультаційні центри

[Додаткова незалежна консультація з питань залученості \(Ergänzende unabhängige Teilhabeberatung, EUTB\)](#)

[Консультаційні центри з питань міграції при благодійних організаціях](#)

У вирішенні питань, пов'язаних із медичним обслуговуванням, медичною реабілітацією та доглядом, вам допоможе [Незалежна служба консультування пацієнтів Німеччини \(Unabhängige Patientenberatung, UPD\)](#).

Ви також можете звернутися до асоціацій осіб з інвалідністю, управління соціального забезпечення (Sozialamt), агентства зайнятості (Agentur für Arbeit) або відомства у справах інтеграції інвалідів (Integrationsamt). Часто вони знаходяться поруч із вашим місцем проживання.

У багатьох федеральних землях існує ще більше консультаційних служб. Найкраще дізнатися про них за місцем свого проживання.

Система допомоги для членів родин із дітьми з інвалідністю

Родини із дітьми з інвалідністю отримують державну допомогу. Під державною допомогою мається на увазі, що існують програми, які пропонуються установами, відомствами та організаціями для підтримки дітей з інвалідністю. Ці програми призначені для того, щоб дати можливість дітям брати участь у житті суспільства та підтримувати родини, особливо в перші роки життя дитини.

Деякі пільги призначені спеціально для дітей з інвалідністю та їхніх сімей. До них відноситься рання підтримка, допоміжні та лікарські засоби, допомога по догляду та послуги особистого помічника. Інші пільги доступні для всіх родин, навіть якщо їхня дитина не має інвалідності, як-от безоплатні дитячі профілактичні обстеження («U-обстеження») або допомога на дитину.

У цій брошурі ми розповімо вам про ваші права та права вашої дитини, а також про фінансову допомогу. Ми також ознайомимо вас з освітніми пропозиціями, які пропонують школи для дітей з інвалідністю. Нарешті, ми пояснимо, що таке законна опіка.

Існують права та державна допомога, на які мають право всі люди з інвалідністю: як діти, так і дорослі. Перш за все, ми розкажемо вам про державну допомогу, доступну для дітей з інвалідністю та їхніх родин. Далі ми розповімо, в яких брошурах ви можете дізнатися про допомогу, яка надається всім людям з інвалідністю. Крім того, ми розповімо про державну допомогу, яку можуть отримати всі діти – як з інвалідністю, так і без неї.

Медична реабілітація

У цьому розділі ви дізнаєтеся про

- U-обстеження
- ранню підтримку

Зверніть увагу: на вебсайті [Arzt-Auskunft](#) ви можете скористатися фільтром для пошуку лікарів та лікарок. Наприклад, ви можете шукати за спеціалізацією, мовами та безбар'єрними клініками.

U-обстеження

U-обстеження призначені для раннього виявлення захворювань та інвалідності, а також для профілактики. Під час обстежень педіатри та педіатрині визначають, як дитина розвивається фізично та когнітивно. Крім того, вони можуть виявити хронічні захворювання, затримки у розвитку або порушення на ранній стадії. Під час обстежень батьки можуть обговорити свої питання або занепокоєння щодо здоров'я їхньої дитини.

Перше U-обстеження дитина проходить після народження, останнє – коли їй виповнюється п'ять або шість років. Всього існує дев'ять U-обстежень. У деяких федеральних землях вони є обов'язковими, в інших – ні. Терміни проведення U-обстежень узгоджуються батьками в педіатричній клініці.

Проходження U-обстеження не залежить від статусу перебування та членства в лікарняній касі (Krankenkasse). Всі діти в Німеччині мають право на цю безоплатну профілактичну допомогу. Якщо ви є членом лікарняної каси, то лікарняна каса оплачує всі U-обстеження. Якщо ви отримуєте допомогу як шукач або шукачка притулку, то витрати на ці обстеження покриває управління соціального забезпечення (Sozialamt).

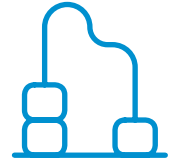
U-обстеження проводяться в певні періоди часу, адже тільки тоді є шанс на раннє виявлення та лікування. Крім того, лікарняні каси (Krankenkassen) та управління соціального забезпечення (Sozialamt) покривають витрати на U-обстеження тільки за умови дотримання встановлених термінів. Тому ви повинні дотримуватися цих термінів. На німецькомовній інтернет-сторінці [Федерального центру медичного інформування](#) ви можете вирахувати, коли саме вашій дитині необхідно пройти те чи інше U-обстеження. Все, що вам потрібно зробити, це ввести її день народження в поле «Дата народження».

Рання підтримка

Діти з інвалідністю віком від нуля до шести років можуть отримати ранню підтримку. Мета ранньої підтримки – підтримати та заохотити дітей з інвалідністю до розвитку їхніх фізичних, розумових та соціальних навичок.

До складу ранньої підтримки входять

- медична допомога з раннього виявлення (діагностика),
- рання підтримка (різні види терапії),
- педагогічні пропозиції підтримки, як-от лікувальна та спеціально-педагогічна, психологічна та соціальна допомога

Основні напрямки підтримки визначаються відповідно до потреб дитини. Консультування, рекомендації та підтримка батьків також є частиною пропозицій ранньої підтримки. Це безоплатно, якщо лікування призначить педіатр або педіатриня.

Найчастіше першою людиною, з якою потрібно зв'язатися, є педіатр або педіатриня. Вони розкажуть вам про центри ранньої підтримки, які знаходяться поблизу, та допоможуть знайти такий центр. Ви також можете звернутися до місцевого департаменту охорони здоров'я. На інтернет-сторінці www.fruehfuerderstellen.de ви можете знайти центри ранньої підтримки у федеральних землях.

Чи маю я право на всі пільги на ранню підтримку?

Так, якщо ви належите до однієї з цих груп:

- особи зі статусом біженця
- особи, які мають право на притулок та особи, які мають право на додатковий захист
- особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян» та підлягають обов'язковому медичному страхуванню

Хто може отримати пропозиції ранньої підтримки? Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають у Німеччині понад 36 місяців. Однак ці пропозиції є так званою ініціативною допомогою, а це означає, що управління соціального забезпечення (Sozialamt) має схвалити її надання.

Зверніть увагу

«Ініціативна допомога» означає відсутність законного права на отримання допомоги. Управління соціального забезпечення (Sozialamt) приймає рішення, чи призначати таку допомогу, чи ні. Ви повинні звернутися із заявою на отримання ініціативної допомоги та обґрунтувати, чому вам необхідно отримати цю допомогу.

Особи, які перебувають у процесі надання притулку, протягом перших 36 місяців перебування в Німеччині не мають права на пільги на ранню підтримку. Однак управління соціального забезпечення (Sozialamt) може схвалити надання таких пільг, якщо дитина потребує ранньої підтримки задля забезпечення її здоров'я та задоволення її потреб. Батьки дитини повинні звернутися до управління соціального забезпечення (Sozialamt) з відповідною заявою.

Хто оплачує ранню підтримку?

Який надавач послуг є компетентним, залежить від розладів вашої дитини та вашого статусу перебування. Надавачами послуг можуть бути:

- Лікарняні каси (Krankenkassen) та організації, відповідальні за допомогу в соціальній адаптації (Eingliederungshilfe):
 - допомогу в соціальній адаптації (Eingliederungshilfe):
 - для осіб зі статусом біженця
 - для осіб, які мають право на притулок та осіб, які мають
 - право на додатковий захист
 - для осіб, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян» та підлягають обов'язковому медичному страхуванню
- Управління соціального забезпечення (Sozialamt):
 - для шукачів та шукачок притулку, а також для осіб із відтермінуванням депортації
- Управління у справах молоді (Jugendamt):
 - для дітей із розумовою відсталістю

Більш розлогу інформацію ви можете знайти в нашій брошурі «[Здоров'я, реабілітація та догляд](#)». У брошурі йдеться про доступ до медичних послуг, як-от до безоплатного медичного обслуговування та послуг усного перекладу під час лікування.

Додаткову інформацію про допоміжні та лікарські засоби ви можете переглянути в нашій брошурі «[Система допомоги для людей з інвалідністю](#)».

Зверніть увагу

Навіть якщо ви та ваша дитина перебуваєте в процесі надання притулку та отримуєте допомогу відповідно до Закону «Про надання допомоги шукачам притулку», то ваша дитина все одно має право на медичне обслуговування. Якщо управління соціального забезпечення (Sozialamt) відмовить вам у виплаті допомоги на догляд та на розвиток вашої дитини, то вам необхідно звернутися за допомогою до найближчого консультаційного центру. Ви можете посилатися на статтю 6 Закону «Про надання допомоги шукачам притулку», в якій йдеться про право дітей на належне медичне обслуговування. В законі прямо зазначено: компетентний надавач послуг може надавати послуги для покриття особливих потреб дітей. Статті 23 та 24 Конвенції ООН про права дитини також передбачають право на соціальну залученість дітей з інвалідністю та право на охорону здоров'я. Тому ви можете на них посилатися.

Пропозиції та фінансова допомога членам родини

У Німеччині існує кілька форм підтримки, якими можуть скористатися члени родини, які піклуються про дитину з інвалідністю. До них належать:

- фінансова допомога (допомога по догляду та допомога на дитину)
- батьківська терапія
- служба підтримки сім'ї (Familienunterstützender Dienst)

Допомога по догляду

Якщо ви не в змозі самостійно фінансувати витрати на догляд за дитиною, то ви можете звернутися із заявою по допомогу до управління соціального забезпечення (Sozialamt).

Перш ніж ви зможете отримати державну допомогу на догляд за дитиною, медичний працівник повинен спочатку визначити потребу вашої дитини в догляді та встановити ступінь потреби в догляді (Pflegegrad). Чим вищий ступінь потреби дитини в догляді (Pflegegrad), тим більше вона має право на допомогу по догляді. Більш розлогу інформацію ви можете переглянути в нашій брошурі «[Здоров'я, реабілітація та догляд](#)».

Терапія для батьків

Догляд за дитиною, яка потребує догляду, забирає чимало сил – як фізичних, так і моральних. Тільки той, хто сам залишається здоровим, може піклуватися про дитину протягом тривалого періоду часу. Тому члени родини, які застраховані в рамках обов'язкового медичного страхування, мають законне право на так звану батьківську терапію. Вони можуть проходити терапію через певні проміжки часу. Терапію можна проходити самостійно або разом із дитиною. Мета терапії полягає в тому, щоб:

- зміцнити здоров'я членів родини,
- дати членам родини поради щодо того, як організувати щоденний догляд так, щоб він був менш напруженим.

Терапія проводиться у закладах, які спеціалізуються на потребах доглядаючих членів родини та їхніх дітей.

Терапія пропонує вам та вашій дитині час для відпочинку, медичну допомогу та лікування. Зазвичай вона триває три тижні і може бути продовжена за потреби. На початку терапії ви отримаєте план терапії, розроблений з урахуванням ваших потреб. План включає в себе, наприклад:

- медичні процедури
- фізіотерапію
- психологічні індивідуальні та групові бесіди
- фізичні вправи та вправи на розслаблення
- консультації з питань харчування

Яким вимогам я маю відповідати, щоб мати можливість пройти батьківську терапію?

Ви маєте належати до однієї з цих груп:

- особи зі статусом біженця
- особи, які мають право на притулок та особи, які мають право на додатковий захист
- особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян» та підлягають обов'язковому медичному страхуванню

Крім того, необхідно, щоб

- ваша дитина мала певний ступінь потреби в догляді (Pflegegrad),
- ваша дитина перебувала під вашим наглядом щонайменше шість місяців,
- терапія була необхідна в медичних цілях та
- ви мали призначення від лікаря.

Ви можете пройти терапію, якщо у вас є такі симптоми, як-от:

- постійне виснаження або надмірне навантаження
- проблеми з серцем та шлунком
- розлади сну
- біль у спині та суглобах
- тривожні розлади або депресія

Як мені подати заяву про призначення терапії для батьків?

Ви можете звернутися до своєї лікарняної каси (Krankenkasse) із заявою про призначення терапії. Якщо ваша лікарняна каса (Krankenkasse) схвалить терапію, то вона покриватиме витрати на терапію. Вона також оплатить витрати на дітей, які супроводжуватимуть вас. Ви сплачуєте так званий власний внесок, який становить 10 євро на день. За дітей не потрібно сплачувати власного внеску. Родини з низьким рівнем доходу можуть бути звільнені від сплати власного внеску.

Якщо лікарняна каса (Krankenkasse) не схвалить вашу заяву, то не варто засмучуватися. Ви можете звернутися із запереченням за допомогою консультаційного центру.

Допомога на дитину

Держава надає допомогу на дитину з метою підтримки батьків у догляді за їхніми дітьми. Розмір допомоги на дитину становить 250 євро на місяць на кожну дитину. Зазвичай батьки отримують допомогу до досягнення дитиною 18 років. Для дітей з інвалідністю вікових обмежень немає. Це означає, що ви можете подати заяву на отримання допомоги на дитину навіть після того, як їй виповниться 18 років. Однак ваша дитина повинна мати фізичні або когнітивні розлади і не бути в змозі самостійно піклуватися про себе.

У виняткових випадках діти старшого віку без інвалідності також можуть отримувати допомогу на дитину, наприклад, якщо дитина ще навчається в школі, зареєстрована як безробітна або знаходиться в пошуку роботи, або закінчує навчання у професійно-технічному закладі, у вищому навчальному закладі або визнану добровільну службу.

Для отримання дитячої допомоги для дорослих з інвалідністю поширюються такі умови:

- їхня інвалідність має бути підтверджена, наприклад, за допомогою позначки «Н» (безпорадний) на посвідченні особи з важкою формою інвалідності (Schwerbehindertenausweis).
- інвалідність виникла до досягнення 25 років.

Якщо ваша дитина старше 25 років, то їй знадобиться підтвердження того, коли вона отримала інвалідність.

- Через свою інвалідність підліток має недостатньо коштів, щоб самостійно задовольняти свої так звані базові життєві потреби. Під терміном «життєві потреби» маються на увазі всі потреби, які необхідні людині у повсякденному житті. До них відносяться, наприклад, їжа, одяг, здоров'я, житло та дозвілля. Базові життєві потреби складаються із загальних життєвих потреб та додаткових потреб, зумовлених інвалідністю. У 2024 році розмір загальних базових потреб становить 11 604 євро на рік. Додаткові потреби, пов'язані з інвалідністю, різняться залежно від індивідуальних порушень.

Як мені отримати допомогу на дитину?

Ви звертаєтесь із заявою на отримання допомоги на дитину до сімейної каси Федерального агентства зайнятості (Bundesagentur für Arbeit), у віданні якого ви знаходитесь. Заяву можна подати онлайн або надіслати поштою.

Чи маю я право на допомогу на дитину?

Так, якщо ви належите до однієї з цих груп:

- особи зі статусом біженця, особи, які мають право на
- притулок, та особи, які мають право на додатковий захист
- особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»
- особи з тимчасовим дозволом на працевлаштування

Служба підтримки сім'ї (Familienunterstützender Dienst)

Служба підтримки сім'ї (FuD, іноді «Служба допомоги сім'ї», FeD) підтримує сім'ї, які доглядають за дитиною, підлітком або дорослим з інвалідністю. Працівники та працівниці служби допомагають батькам, братам і сестрам у догляді або беруть на себе послуги з перевезення. Крім того, вони підтримують та супроводжують людей з інвалідністю у їхніх інтересах, наприклад, під час дозвілля. Вони також заохочують їх до самостійності. Служба підтримки сім'ї (Familienunterstützender Dienst, FuD) зазвичай пропонується благодійними або іншими організаціями, що надають допомогу особам з інвалідністю.

Пропозиції служба підтримки сім'ї:

- Дозвілля: як-от прогулянки або відвідування кінотеатру, концертів та музеїв
- Навчання самостійності: як-от приготування їжі, прийняття душу, одягання
- Особиста гігієна: допомога з умиванням та чищенням зубів
- Супровід: наприклад, до лікаря, терапевта, до органів влади
- Послуги з перевезення: наприклад, до школи, кінотеатру, лікаря
- Консультування та підтримка батьків при оформленні заяв
- Налагодження контакту з іншими батьками та дітьми й підлітками з інвалідністю
- Налагодження контакту з іншими службами та консультаційними центрами

Підтримка спрямована на потреби сімей. Сім'ї обговорюють зі службою підтримки сім'ї, яку підтримку і в якому обсязі вони хотіли б отримати.

Чи маю я право на підтримку від служби підтримки сім'ї?

Так, якщо ви належите до однієї з цих груп:

- особи зі статусом біженця
- особи, які мають право на притулок та особи, які мають право на додатковий захист
- особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян» та підлягають обов'язковому медичному страхуванню

Ці особи мають право на пільги на залученість в рамках допомоги на соціальну адаптацію (Eingliederungshilfe). Саме тому вони також мають право на підтримку від служби підтримки сім'ї. Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають в Німеччині понад 36 місяців, можуть отримати підтримку від служби підтримки сім'ї. Однак це так звана ініціативна допомога, яка має бути затверджена управлінням соціального забезпечення.

Особи, які перебувають у процесі надання притулку, не мають права на пільги на залученість в рамках допомоги на соціальну адаптацію протягом перших 36 місяців перебування в Німеччині. Тому вони не отримують жодної підтримки від служби підтримки сім'ї. Однак, якщо ваша дитина потребує підтримки задля збереження її здоров'я та задоволення її особливих потреб, то управління соціального забезпечення (Sozialamt) може схвалити допомогу від служби підтримки сім'ї. Зверніться до управління соціального забезпечення із заявою (Sozialamt).

Хто оплачує послуги служби підтримки сім'ї?

Який надавач послуг є компетентним, залежить від характеру інвалідності та статусу перебування. Надавачами послуг можуть бути:

- організації, відповідальні за допомогу в соціальній адаптації (Eingliederungshilfe)
- управління соціального забезпечення (Sozialamt)
- управління у справах молоді (Jugendamt)

Можливо, вам доведеться сплатити частину витрат на послуги служби підтримки сім'ї самостійно..

Програми підтримки та освітні пропозиції для дітей з інвалідністю

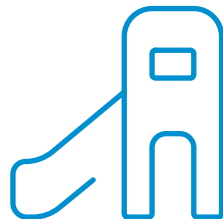
Діти з інвалідністю мають право відвідувати центр денного догляду (Kita) та школу разом із дітьми без інвалідності. Зараз з'являється все більше так званих інклюзивних дитячих центрів денного догляду та шкіл, де діти з інвалідністю та діти без інвалідності навчаються разом. Однак існують також лікувально-педагогічні дитячі садки та спеціальні школи для дітей з інвалідністю, які діти без інвалідності відвідувати не можуть.

Діти з інвалідністю повинні мати можливість брати участь у програмах/пропозиціях так само, що й діти без інвалідності. Ми пропонуємо вам огляд різноманітних програм підтримки та освітніх пропозицій:

Центри денного догляду

Щойно дитина досягне трирічного віку, вона має законне право на місце в центрі денного догляду. Кожна дитина має право відвідувати центр денного догляду, незалежно від того, працюють її батьки чи ні. Для дітей з інвалідністю існують різні види центрів денного догляду, як-от:

- інклюзивні центри денного догляду та дитячі садки
- програма індивідуальної інтеграції в центрах денного догляду
- лікувально-педагогічні центри денного догляду та спеціальні дитячі садки

Інклюзивні центри денного догляду та дитячі садки

Тут діти з інвалідністю та без інвалідності разом навчаються. Кожна дитина отримує необхідну їй підтримку. В інклюзивних центрах денного догляду за дітьми доглядає більше вихователів та виховательок: один працівник або працівниця відповідає за п'ятьох дітей. Це дозволяє приділяти більше часу кожній дитині.

В інклюзивних дитячих садках працюють фахівці з ранньої підтримки, як-от логопеди, фізіотерапевти та ерготерапевти. В деяких федеральних землях центри денного догляду безоплатні, в інших федеральних землях вони частково безоплатні, а в деяких федеральних землях батьки платять батьківський внесок, який також сплачують батьки дітей без інвалідності. Розмір внеску залежить від доходу батьків.

Програма індивідуальної інтеграції в центрах денного догляду

В разі індивідуальної інтеграції лише небагато дітей з інвалідністю приймаються до центру денного догляду та перебувають під наглядом разом із дітьми, які не мають інвалідності. Для цього батьки звертаються до центру денного догляду із заявою про так звану програму індивідуальної інтеграції. Попередньо лікар або лікарка має визначити потребу дитини в допомозі. Крім того, надавач послуги, як-от управління у справах молоді (Jugendamt) або управління соціального забезпечення (Sozialamt), має схвалити взяття на себе витрат. Батьки, виховательки та вихователі, надавач послуг, лікар та терапевт розробляють так званий індивідуальний план залученості дитини. Таким чином, вони забезпечують відповідну підтримку, підтримку, яка орієнтована на потреби дитини.

Лікувально-педагогічні центри денного догляду та спеціальні дитячі садки

Лікувально-педагогічні центри денного догляду відвідують лише діти з інвалідністю. Групи невеликі і складаються від восьми до дванадцяти дітей. Це дозволяє дітям отримувати інтенсивну підтримку.

Рання підтримка – важлива складова лікувальнопедагогічних центрів денного догляду. Діти отримують педагогічну та терапевтичну підтримку і заохочуються до розвитку за допомогою спеціальних програм. Деякі лікувальнопедагогічні центри денного догляду є спеціалізованими, тобто вони мають певну освітню спрямованість, наприклад, певний центр денного догляду приймає тільки дітей із затримкою в навчанні. Такі центри денного догляду ще називають «спеціальними дитячими садками». Витрати на лікувально-педагогічні центри денного догляду та спеціальні дитячі садки оплачуються управлінням соціального забезпечення (Sozialamt) або управлінням у справах молоді (Jugendamt).

Батьки дітей з інвалідністю мають право вирішувати, чи варто їхній дитині відвідувати інклюзивний чи спеціальний центр денного догляду.

Школа

В Німеччині відвідування школи є обов'язковим для всіх дітей віком від шести років. Більшість шкіл є державними та безоплатними.

Існує кілька видів шкіл, які можуть відвідувати діти та підлітки з інвалідністю. Батьки можуть обирати між звичайною школою або так званими спеціальними школами. У чому різниця між **звичайною школою** та **спеціальною школою**?

Спеціальна школа

Діти з інвалідністю або особливими потребами навчаються в спеціальних школах. Тут вони спілкуються між собою і навчаються в невеликих класах – зазвичай від 10 до 15 учнів на клас. Школи або класи часто спеціалізуються на конкретній потребі підтримки, наприклад, на проблемах з навчанням або на порушеннях зору чи слуху. Уроки пристосовані до потреб учнів. Вчителі мають кваліфікацію для роботи з учнями з інвалідністю.

Звичайні школи

Звичайні школи відкриті для всіх дітей, незалежно від їхніх здібностей, походження та потреб. До звичайних шкіл належать, наприклад, початкова школа, основна школа, неповна середня школа, реальна школа та гімназія. Уроки проводяться у великих класах, які часто налічують понад 20 учнів. Уроки розраховані на учнів із різними здібностями.

Діти з інвалідністю також можуть відвідувати звичайну школу. Це відбувається в рамках індивідуальної інтеграції. У разі індивідуальної інтеграції або індивідуальної інклюзії в класі звичайної школи навчається тільки одна дитина з інвалідністю. Зазвичай її супроводжує шкільний куратор або кураторка.

Інклюзивні школи

В інклюзивних школах діти з інвалідністю та без інвалідності навчаються разом. У так званих інклюзивних класах звичайної школи щонайменше двоє дітей з інвалідністю навчаються разом із дітьми без інвалідності. Зазвичай дітей з інвалідністю супроводжує фахівець зі спеціальної педагогіки. Діти з раннього віку навчаються розуміти різноманітність та відмінності і розвивають соціальні навички.

Шкільний супровід для повсякденного шкільного життя

Особистий помічник

У звичайній школі діти з інвалідністю нерідко потребують допомоги, бо підтримки, яку надає педагогічний персонал, часто буває недостатньо. Помічник не викладає навчальний матеріал, але дає можливість учням з інвалідністю

брати участь у навчанні, наприклад, надаючи супроводжуючу, соціальну та емоційну підтримку або допомагаючи їм спілкуватися.

Помічник – це послуга, що надається в рамках допомоги з соціальної адаптації (Eingliederungshilfe). Батьки звертаються за призначенням помічника до реабілітаційних організацій або до органів соціальної допомоги неповнолітнім. Яка саме організація відповідає за це, залежить від характеру інвалідності дитини:

- управління соціального забезпечення (Sozialamt) у випадку фізичної або когнітивної інвалідності
- управління у справах молоді (Jugendamt) у випадку психічної інвалідності
- лікарняна каса (Krankenkasse) у випадку потреби в догляді

Також може бути задіяно кілька надавачів послуг. Дізнайтеся більше в консультаційному центрі, де вам також допоможуть з оформленням заяви. Пропонуються послуги з перевезення для дітей з інвалідністю.

Послуги з перевезення

Для дітей з інвалідністю пропонуються транспортні служби, які відвозять їх до школи. Якщо діти відповідають певним вимогам, то послуги з перевезення надаються безоплатно, наприклад, якщо дитина має виняткову обмежену рухливість нижніх кінцівок (позначка AG) і не може користуватися громадським транспортом. Послуги з перевезення часто пропонують місцеві благодійні організації. Послуги з перевезення до школи оплачуються за рахунок допомоги з соціальної адаптації (Eingliederungshilfe).

Чи має моя дитина право на шкільний супровід або на послуги з перевезення?

Який тип школи краще підходить для моєї дитини?

Рішення на користь спеціальної або звичайної школи може бути складним для батьків. Вам слід приділити достатньо часу, щоб прийняти це важливе рішення. Може бути корисно звернутися за консультацією до вихователів та виховательок дитячого садка або педагогічного персоналу школи. У центрі уваги завжди має бути благополуччя дитини, її потреби, здібності та інтереси. Які сильні сторони та інтереси дитини? Яка школа найкраще підходить для цього? Який тип школи допомагає дитині розвивати впевненість у собі та зміцнювати її?

Так, якщо ви належите до однієї з цих груп:

- особи зі статусом біженця
- особи, які мають право на притулок та особи, які мають право на додатковий захист
- особи, які мають посвідку на тимчасове перебування відповідно до § 24 Закону «Про порядок перебування іноземних громадян»

Ці особи мають право на допомогу з соціальної адаптації (Eingliederungshilfe), а отже, на помічника та послуги з перевезення.

Шукачі та шукачки притулку, а також особи з відтермінуванням депортації, які перебувають в Німеччині понад 36 місяців, можуть отримати допомогу помічника або послуги з перевезення.

Щоправда це знову ж таки ініціативна допомога, яка має бути схвалена управлінням соціального забезпечення (Sozialamt).

Протягом перших 36 місяців перебування особи, які проходять процедуру надання притулку, не мають права на отримання допомоги з соціальної адаптації (Eingliederungshilfe). Це означає, що вони також не мають права на помічника або послуги з перевезення. Однак, якщо ваша дитина потребує підтримки задля збереження її здоров'я та задоволення її особливих потреб, то управління соціального забезпечення (Sozialamt) може схвалити помічника або послуги з перевезення. Ви можете посилатися на статтю 6 Закону «Про надання допомоги шукачам притулку», а також на статті 23 та 24 Конвенції ООН про права дитини. Заява подається до управління соціального забезпечення (Sozialamt).

Законна опіка над дітьми з інвалідністю

У віці 18 років діти стають повнолітніми. Саме тоді закінчується опіка батьків або членів родини. Відтепер кожна людина несе відповідальність за власне життя. Особи, які досягли повноліття, повинні приймати рішення та керувати своїми юридичними справами. А особи з інвалідністю мають право на таку ж дієздатність, як і люди без інвалідності. Це означає наявність прав та обов'язків (правоздатність) і здатність підкріплювати ці права і обов'язки власними діями (дієздатність). Кожен, хто лише частково або зовсім не здатний

самостійно провадити свої справи, може отримати законну опіку. Найважливіше завдання законної опіки - підтримати людину, щоб вона могла самостійно приймати власні рішення та впроваджувати їх.

Як мені отримати законну опіку над власною дитиною?

Як член родини, ви подаєте заяву до місцевого суду не пізніше ніж за шість місяців до досягнення вашої дитини 18-річчя. Суд вирішує, чи потребує ваша дитина опіки, і якщо так, то в якій сфері.

Хто може виступати законним опікуном?

Опіку над дитиною може взяти на себе член родини, працівник органу опіки та піклування, добровільний член опікунського об'єднання, професійний опікун або адвокат.

Ви можете знайти найближче до вас об'єднання опікунів за допомогою функції [пошуку адреси в «Сімейному пораднику»](#). Введіть у поле пошуку ключове слово «Betreuungsvereine» та свій поштовий індекс. У цих об'єднаннях вас проконсультують із питань, пов'язаних з опікунським правом.

В рамках серії « **Інформація для біженців з інвалідністю та їхніх родичів** » вийшли такі брошури:

Перші кроки після прибуття до Німеччини – інформація про найважливіші контактні пункти після прибуття до Німеччини

Система допомоги для людей з інвалідністю – інформація про пільги на залученість, порівняння соціальних пільг із пільгами на залученість, оформлення заяви на отримання допоміжних засобів, визнання інвалідності

Здоров'я, реабілітація та догляд – корисна інформація про право на медичне обслуговування, реабілітацію та догляд, а також про систему лікарняних кас

Система допомоги для членів родин із дітьми з інвалідністю – інформація про право на шкільну освіту, пільги на догляд та підтримку

Соціалізація та мовні курси – перелік пільг, які сприятимуть вашій соціалізації в Німеччині. Інформація про інтеграційні курси, житло, пристосоване для осіб з інвалідністю, та особистого помічника

Оформлення та отримання пільг – усе, що потрібно знати про найважливіші державні пільги та як їх оформити

Хто такі «ми»?

Ми – це проєкт під назвою «Empowerment Now», втілений організацією «Handicap International», а також самопредставники та самопредставниці від організації «NOW! Nicht Ohne das Wir». Ми прагнемо полегшити біженцям з інвалідністю та їхнім родичам доступ до інформації. Члени групи «NOW! Nicht Ohne das Wir» на власному досвіді відчули, як важко отримати підтримку та допомогу в Німеччині. Саме тому вони хочуть поділитися своїми знаннями. Зокрема, і з вами.

Про групу «NOW! Nicht Ohne das Wir»:

NOW!
Nicht Ohne das Wir

«NOW! Nicht Ohne das Wir» – це група самопредставництва для біженців з інвалідністю. Ми самі є біженцями і маємо інвалідність. З моменту нашого прибуття до Німеччини ми зіткнулися з різними перепонами. Але в нашій групі ми знаходимо розуміння і солідарність. Ми зміцнюємо один одного і разом працюємо над створенням інклюзивного суспільства. Ми прагнемо, щоб біженці з інвалідністю та їхні родини могли жити в Німеччині краще.

Група самопредставництва

«NOW! Nicht Ohne das Wir» підтримується організацією «Handicap International» в рамках проєкту «Empowerment Now».

Про проєкт «Empowerment Now»

В рамках проєкту «Empowerment Now» організація «Handicap International» підтримує самопредставництво біженців з інвалідністю та їхніх родичів. Разом із групою «NOW! Nicht Ohne das Wir» ми відстоюємо права та інтереси біженців з інвалідністю. Ми виступаємо за те, щоб потреби біженців з інвалідністю систематично враховувалися – від забезпечення житлом і доступу до безбар'єрних мовних курсів та інтеграції на ринку праці.

Спонсори проєкту «Empowerment Now»:

Die Beauftragte der Bundesregierung
für Migration, Flüchtlinge und Integration
Die Beauftragte der Bundesregierung für Antirassismus